

**Gávavencsellői Közös Önkormányzati
Hivatal**
4472 Gávavencsellő, Petőfi u. 1.
Telefon: 42/572-500
e-mail: jegyzo@gavavencsello.hu

3. napirend

Szám: GV/2390-2/2022.

Beszámoló
az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a helyi önkormányzat feladatává teszi a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítését és működtetését, a területén lakó gyermekek gyermekvédelmi ellátásának megszervezését.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról 2021. évben részben a helyi önkormányzat, részben a jegyző, valamint a gyámhivatal gondoskodott.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzatnak a törvényben megfogalmazott feladatok ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóság részére.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. mellélete fogalmazza meg az értékelés tartalmi követelményeit, melyek az alábbiak:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A fentiek alapján az önkormányzat 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról az alábbi átfogó értékelést adom.

1. A település demográfiai mutatói:

Gávavencsellő állandó lakosainak száma 2021. év végén 3447 volt. A településen élő gyermekek elmúlt három évi létszámadatait korcsoportonként az alábbi táblázat tartalmazza:

Korcsoportok	2019. dec.31. (fő)	2020. dec.31. (fő)	2021. dec.31. (fő)
0-2 év	125	124	121
3-6 év	165	160	164
7-14 év	295	326	317
15-18 év	147	153	153
Tanköteles korú (6-18 év)	491	516	511

A 0-18 éves korosztály a település állandó lakosságának 21,9 %-át teszi ki.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

A Gyvt. 19-20/B. §-ai és 21. §-a rendelkezik az önkormányzat által kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátásokról, melynek helyi szabályait Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 20/2019.(VI.24.) önkormányzati rendelete, valamint Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 8/2019. (III.25.) önkormányzati rendelete tartalmazza.

Az említett feladat ellátásának előkészítését, az ügyek intézését a Gávavencsellői Közös Önkormányzati Hivatal Igazgatási Csoportján belül a szociális ügyekkel együtt egy fő ügyintéző látta el.

Az önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében pénzbeli vagy természetbeni támogatást nyújt a gyermeket gondozók számára a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került rászorulóknak, válsághelyzetben lévő várandós anyák gyermekének megtartása, iskoláztatása, a gyermek fogadásának előkészítése, kapcsolattartáshoz kapcsolódó kiadások, súlyos betegségben szenvedő gyermekek neveléséhez kapcsolódó kiadások, beiskolázási kiadások esetén.

Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 8/2019. (III.25.) önkormányzati rendelete 2021. évben is módosításra került.

A szociális rendeletünket érintő törvényességi vizsgálat eredményeképpen olyan ellátásokhoz kellett jövedelemhatárt felállítanunk, melyeknél előzőleg

nem volt. A temetési támogatást és a hulladékgyűjtőedény cseréjének támogatását érintette a rendelet módosítása. Igyekeztünk olyan jövedelemhatárt megállapítani, amely a legtöbb kérelmező számára kedvező.

Bevezetésre került az egyszeri tanszertámogatás és a szociális étkeztetésben részesülők hétvégi, illetve munkaszüneti napokon történő étkeztetése étkezési települési támogatás formájában.

Hivatalból induló eljárás keretében egyszeri tanszertámogatásban részesülnek azon családok gyermekei, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak és alapfokú oktatási intézményben folytatnak tanulmányokat.

A fenti jogosultakon túl egyszeri tanszertámogatásban részesülhet kérelemre az alapfokú oktatási intézményben 1-8. évfolyamon tanuló, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelmének összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 600%-át nem haladja meg.

A helyi általános iskolába járó gyermekek részére a tanszercsomag a helyi tantestület segítségével került kiosztásra, míg a nem helyi oktatási intézménybe járó gyermekek részére a közös önkormányzati hivatal dolgozója szállította ki.

Korábban nem volt erre példa, de ebben az évben megnőtt azoknak a települési étkezési támogatásoknak a száma, amit az önkormányzat azon családok részére nyújtott, akik a COVID19 megbetegedés miatt hatósági házi karanténba kerültek. Ők a karantén időtartamára, egyszer használatos műanyag boxokban kapták házhoz a napi egyszeri meleg ételt az önkormányzati konyháról a családban élők számának megfelelően.

2021. évben csatlakozott önkormányzatunk a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez. Módosításra került helyi rendeletünk és beépültek a támogatási rendszer feltételei.

A támogatás biztosítása 2022. évben realizálódott, így a következő évi beszámolóban részletesebb tájékoztatást nyújtunk e tárgyban.

2021-ben is sikeresen pályáztunk a települési önkormányzatok szociális tüzelőanyag vásárlásának támogatására. Szociális tüzelőtámogatásban 469 háztartás részesült, 10.119.360.- Ft értékű tüzelőanyagot osztottunk szét a jogosultaknak. Az erdőszet a tűzifát 2.176.000.- Ft-ért szállította le településünkre, ez a költség az önkormányzatot terhelte, ugyanúgy, mint a rászorulóknak történő helyben kiszállítás költsége is.

Az egyszeri ajándécsomag támogatás karácsony és húsvét alkalmával egyszeri támogatási forma, ami sok esetben nagy segítséget jelent a kisgyermeket nevelő családok számára az ünnepek alkalmával.

Települési támogatásra felhasznált összeg 2021. évben:

Megnevezés	Támogatásban részesített személyek	Felhasznált összeg
Temetési támogatás	25	500.000.-
Hulladékgyűjtő edény cseréje:	16	56.000.-
Rendkívüli települési támogatás	18	149.653.-
Települési étkezési támogatás	34	558.012.-
Települési tüzelő támogatás	32	637.386.-
Köztemetés	5	450.000.-
Tanszertámogatás	158	316.000.-
Húsvéti csomag	1219	6.095.000.-
Idősek napi csomag	198	594.000.-
Karácsonyi csomag	522	2.610.000.-

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 19.§ (1) bekezdésében meghatározott kedvezmények és természetbeni támogatások igénybevételére. A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére.

Gávavencsellő Nagyközségben **2021. december 31-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 144 család részesült**, mely **324 fő** gyermeket érintett. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása nem jelent rendszeres pénzbeli támogatást.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek korcsoportos megoszlása:

ÖSSZESEN (fő)	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-
324	39	63	150	56	16

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyerekek száma szerint:

Megnevezés	1 gyermek	2gyermek	3 gyermek	4 vagy 5 gyermek	6 vagy több gyermek	Összesen
Családok száma:	56	37	27	19	5	144
Ebből egyedülálló:	21	17	7	3	1	49

2021. december 31-ei állapot szerinti hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korcsoport szerinti megosztása:

Hátrányos helyzetű	Intézményi jogviszonnyal nem rendelkezik	Óvodás	Általános Iskola	Középiskola	Összesen
szülő (k) családba fogadó alacsony végzettség miatt gyám iskola	33	37	96	10	176

Halmozottan Hátrányos helyzetű	Intézményi jogviszonnyal nem rendelkezik	Óvodás	Általános Iskola	Középiskola	Összesen
szülő (k) családba fogadó alacsony végzettség miatt gyám iskola	9	19	48	9	85

A kedvezményben részesülők a kézhez vett határozattal többfajta támogatást vehetnek igénybe,

a) gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő

aa) óvodás,

ab) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó,

ac) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át,

- b) a nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani.
- c) ezen kívül az iskolákban ingyen biztosítják számukra a tankönyveket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente két alkalommal, augusztus és november hónapban 6000.-Ft, illetve 6500.- Ft értékű pénzbeli támogatásban részesülnek, melyet a szülő, törvényes képviselő a hivatal házipénztárában vehet át.

2021. augusztus 1-én jogosultak:

alapösszegű támogatás			emelt összegű támogatás			összesen
kiskorú	nagykorú	támogatás összege	kiskorú	nagykorú	támogatás összege	312 fő
47	2	294.000	258	5	1.709.500	2.003.500

2021. november 1-én jogosultak:

alapösszegű támogatás			emelt összegű támogatás			összesen
kiskorú	nagykorú	támogatás összege	kiskorú	nagykorú	támogatás összege	309 fő
49	4	318.000	253	3	1.664.000	1.982.000

A kérelmező családok a nehéz megélhetés és a kevés jövedelem miatt kérik a kedvezmény megállapítását.

2021. évben két alkalommal került sor a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására vonatkozó kérelem elutasítására. Mindkét esetben az egy főre jutó jövedelemhatár túllépése volt az elutasítás oka.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások:

Az óvodába és az általános iskola 1-8. évfolyamára járó gyermekek után - akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek – nem kellett étkezési térítési díjat fizetni, mivel azt a központi költségvetés átvállalta.

Az önkormányzat a gyermekvédelemről szóló helyi rendeletében foglaltaknak megfelelően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő, étkeztetést igénybe vevő gyermekek térítési díjához iskolában 63,- Ft/fő/nap támogatást biztosított 2021. évben.

2018. november 15-től hatályba lépett gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 15/2017. (XI.9.) rendelet 6.§ (2) bekezdése alapján a Képviselő-testület óvodai ellátás esetén nem állapít meg napközbeni ellátásáért fizetendő térítési díjat. Ez a rendelkezés továbbra is fennáll, így óvodásaink ingyenesen veszik igénybe az étkezést.

Gyermekétkeztetés adatai:

A településen működő nevelési, oktatási intézményekbe járó valamennyi gyermek részére az étkeztetés az általános iskolában működő, az Önkormányzat fenntartásában lévő konyháról került biztosításra.

Az **óvodában** az étkezést **119** gyermek vette igénybe, akik közül **62** fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A Gyvt. 21/B.§ A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj **100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani** (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

„21/B. §(1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a Szoctv. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több

gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

a) a tizennyolc éven aluli,
b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.”

2021-ben **az iskolában** minden alsó és felső tagozatos gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanuló ingyen étkezik, a három vagy többgyermekes családban élő gyermekek 50 %-os kedvezményben részesülnek. **179** fő étkezik térítésmentesen, **21** fő 50%-os kedvezménnyel, az összes étkező száma **252** fő.

Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzata **2021. évben tavaszi szünetben 157, nyári szünetben átlag 104, őszi szünetben 41, téli szünetben 44 gyermek** számára biztosította **ingyenesen az ebédet.**

Azon gyermekek juthattak ilyen módon napi egyszeri meleg ételhez, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek és hátrányos helyzet, vagy halmozottan hátrányos helyzet került megállapításra részükre.

A támogatás nagy segítséget jelentett a részt vevő családok számára, hiszen sokan sajnálatos módon csak így tudták biztosítani a nyári szünetben gyermekeik meleg ebédjét.

Széleskörű tájékoztatást adtunk, annak érdekében, hogy minél több rászorulóknak tudjuk segítséget nyújtani. Hirdetményeinket közzétettük az önkormányzat honlapján, és a boltokban is kifüggesztésre kerültek. A rendkívül körültekintő szervezés ellenére sok esetben előfordul, hogy akik az étkezést kérik, mégsem mennek el a szünetben az ételért. A kommunikáción már nem tudunk jobban javítani.

Kedvezmény mértéke:

A gyermekétkeztetés normatív kedvezményeiben az előző évihez képest változás nem volt, ezek a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerültek biztosításra.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

Gyermekjóléti szolgáltatás:

2019. július 1. napjától kezdődően a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató központ a Gávavencsellői Szociális Szolgáltatási Társulás fenntartásában működik. A központ szervezeti egysége a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat hatáskörben a családsegítő feladatokat 2021. május 1. napjától 2 fő látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges célcsoportja a településeken élő 0-18 éves korosztály. A gyermekjóléti szolgáltatás általános preventív szolgáltatásokat biztosít a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettségük megelőzése érdekében.

A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében ellátások biztosítása. A veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás, vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2021. évi szakmai tevékenységének adatai:

	eset
• információnyújtás	70
• tanácsadás	71
• hivatalos ügyekben való közreműködés	33
• segítő beszélgetés	88
• közvetítés más szolgáltatásba	0
• családlátogatás	295
• szakmaközi megbeszélés	6
• esetkonferencia	2
• adományozás	17 SZGYF-el közös 12

A gyermekjóléti szolgálat családsegítője a családot segíti, de a gondozás középpontjában a gyermek mindenekfelett álló érdeke áll. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági kezdeményezésre van szükség.

Az alapellátás keretében történő családgondozás leggyakoribb okai:

- anyagi (megélhetési)
- tankötelezettség mulasztása
- iskolai magatartási problémák
- szabálysértés elkövetése
- gyermeknevelési nehézségek
- szülők vagy a család életvitele
- családi konfliktusok (szülők egymás közötti, szülő – gyermek közötti)

Védelembe vételből 4 gyerek került vissza alapellátás keretein belüli gondozásba. Alapellátásból 3 gyermek került védelembe vételi eljárás alá. 1 gyermek került nevelésbe. Családba fogadás nem történt. 2021. december 31. napján alapellátás keretein belül gondozás alatt 16 gyerek, 9 család állt.

A látogatások során a családsegítő igyekezett feltárni az okokat, megoldásukra lehetőséget, javaslatot készíteni, fokozottabb figyelmet fordított az alapellátásban lévő gyermekekre, hogy elkerüljék a védelembe vétel szükségességét.

A várandós anyák gondozását a Szolgálat nem minden esetben kezeli külön, mivel nem nagy számban fordultak hozzájuk kismamák. Ezekben az esetekben a védőnői szolgálattal együttműködve került sor a segítségnyújtásra. Feladat ezekben az esetekben többnyire az információnyújtásban, az ügyintézések segítségével nyilvánult meg.

A gyermekjóléti szolgálat hatáskörébe tartozik az átmeneti nevelésbe vett gyermekek szüleinek gondozása, annak érdekében, hogy gyermekük visszakerülhessen családi környezetébe.

Ezekén kívül sok esetben nyújt segítséget:

- iskolai problémák kezelésében,
- oktatási intézmény és szülő kapcsolatának rendezésében
- segélykérelem megírásához, közüzemi hátralékok rendezéséhez, időpont kérése egészségügyi vizsgálathoz, serdülőkori problémák kezelésében.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek keretében figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek

- életkörülményeit és szociális helyzetét,
- a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét,
- gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A gyermekjóléti szolgálat munkatársa napi kapcsolatot tart a gyámhatósági előadóval, védőnőkkel, házi orvosokkal, gyermekvédelmi felelősökkel, intézményvezetőkkel, rendőrséggel. Probléma típusától függően kéri a jelzőrendszer tagjainak segítségét.

Tapasztalható, hogy a halmozottan problémás, anyagilag hátrányos helyzetű családok továbbra is bennmaradtak a gyermekvédelem rendszerében. Az előző évekhez hasonlóan, 2021. évben is a jelzőrendszer tagjainak jelzései révén kerültek kapcsolatba új esetekkel a gyermekjóléti szolgálat családgondozói. Általánosságban elmondható, hogy a településen élő, halmozottan hátrányos, rossz szociális körülmények, életvezetési problémák miatt veszélyeztetett gyermekek már az előző évek során a látótérbe kerültek.

Az **iskola** vezetésével, az iskolai szociális segítővel, adott esetben az osztályfőnökökkel rendszeres volt a kapcsolattartás, tájékoztatás, esetenként a segítség kérés. A jelzések először inkább szóban történtek, ez még inkább megelőzte azt, hogy írásban kelljen az iskolának jelzést küldenie. Több alkalommal tartott az iskola megbeszéléseket, ahol a gyerek, szülő, osztályfőnök, érintett pedagógus és a családsegítő részt vett (hiányzásokról, magatartási problémákról). Ilyen esetekben sokszor megoldódik az eset, nem kerül sor jelzésre.

Az **óvodával** való jó együttműködés következtében a hiányzások aránya jobban kontrollálható. Az óvónők megpróbálták családlátogatásaik alkalmával orvosolni a problémát és ha nem sikerül, akkor kérték a segítséget.

A gondozott gyermekkel az óvodában folyamatos volt az információ csere, konzultáció.

A **védőnőkkel** szintén napi volt a kapcsolat, ha nem is személyesen, akkor telefonon tájékoztatták egymást a felmerülő problémákkal kapcsolatban. Kölcsönös a problémamegoldás, több esetben volt közös családlátogatás.

A **rendőrséggel** is kölcsönös volt a tájékoztatás a fiatalos problémás személyekkel kapcsolatban.

A jelzőrendszer által küldött írásos jelzések száma 2021-ben:

Egészségügyi szolgáltató: védőnő	1
Köznevelési intézmény	2
Rendőrség	9
Óvoda	1
Jegyző, gyámhivatal	6
Összesen	19

Esetkonferencia megtartására 2021-ben **2 esetben került sor**, amit egy-egy adott család ügyében az aktuális ügyben közreműködő, segítő szakemberek közreműködésével tartottak.

A gyermekjóléti szolgálat minden évben tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóját figyelembe véve értékeli a jelzőrendszer éves működését.

Szakmaközi megbeszélések 2021. évben:

A gyermekjóléti szolgáltatás prevenciós feladata kapcsán, az észlelő és jelzőrendszer tagjaival **6 alkalommal szakmaközi megbeszélésre került sor**. A szakmaközi megbeszélés célja a család- és gyermekjóléti szolgálat és az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együtt működésének elősegítése illetve eredményesebbé tétele.

A szakmaközi megbeszélés témái 2021. évben:

- A 2021. évi szakmaközi megbeszélések tematikájának megbeszélése.
- A járvány helyzet hatása a gyerekekre és fiatalokra
- Designer drogok felismerése, hatása a fiatalok szervezetére, valamint a gyógyítás és prevenció lehetősége “
- A gyermek és a fitalkorúak védelme az internet káros tartalmaival szemben
- A téli időjárásra való felkészülés. A településen élő veszélyeztetettek számbavétele
- RSZTOP 1.1.1-16-2016-00002 kódszámú projekt keretében ki osztott élelmiszer csomagok osztása során felmerült problémák / tapasztalatok, továbbá Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) munkája a vidéki településeken.

Megállapítható, hogy a jelzőrendszer tagjainak többségével a kapcsolat jónak volt mondható, minden fél igyekezett ennek javítására. Minden szakember törekedett a gyermekek érdekében a saját területén a lehető legjobb megoldási javaslattal lenni a felmerült problémák megoldására.

Igyekeztek a munkájuk során, nyomon követni a pályázatokat és a lehetőségeket, melyekkel tudják a családokat segíteni.

Folyamatos adománykérő levelekkel, illetve lakossági felhívásokkal próbáltak meg forrásokat keresni, hogy minél jobban tudjanak segíteni a gondozott és nem gondozott rászorult családoknak.

Folyamatosan segítséget nyújtottak az Önkormányzat részére (Karitászos csomagok, önkormányzati csomagok szétosztásában, illetve listák készítésében).

Gávavencsellői Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője a gyermek, nagykorúvá vált gyermek HHH helyzetének igazolására környezettanulmány készítésére felkérheti a Gyermekjóléti Szolgálatot a 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet 83/A.§ (2) bekezdés c) pontja és (3) bekezdés alapján 2021. évben 5 esetben

készítették el a megkért környezettanulmányokat, a jogszabályban előírt nyomtatványon.

A helyi gyermekvédelmi rendszerben működő intézmények, szervek kapcsolata jó volt 2021. évben is. A gyermekvédelemben dolgozók évről-évre észlelik, hogy a munkájuk nehezebb, egyre bonyolultabb, és olyan összetett esetekkel kell szembesülni, ahol a jogszabály egyébként logikus elvárásai nem minden esetben alkalmazhatók. Tapasztalható, hogy sok esetben a szülők jogaik hangoztatása mellett, kötelességeikről megfeledkeznek. A családok egyre kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülői kötelezettségek teljesítésével. Ennek egyik oka lehet a családba begyűrűző negatív társadalmi változások, folyamatok. A család a gyermekek elsődleges szocializációjának színtere, az itt tanultak határozzák meg a későbbi viselkedést, intézményi beilleszkedést és a társas kapcsolatok alakulását. Ezért igen fontos, hogy a családban felmerülő gyermeknevelési problémákat, kapcsolati zavarokat megelőzzük és a lehető legkorábban felismerjük, és kezeljük.

Gyermekek napközbeni ellátása, átmeneti gondozása:

A Gyvt. szerint a **gyermekek napközbeni ellátása** megszervezhető - a gyermekek életkorának figyelembevételével - bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint a közoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41.§ (3) a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formáit az alábbiak szerint határozza meg:

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) napközbeni gyermekfelügyelet,
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

A tipikusan 0-3 éves korú gyermekek felügyeletét a bölcsőde biztosítja. Ezt az ellátási formát azonban csak 10.000 főnél több állandó lakosú települések kötelesek biztosítani. Az ez alatti lélekszámú településeken, más módon (pl: családi napközi, házi gyermekfelügyelet) kell gondoskodni az ehhez a korosztályhoz tartozó gyermekek napközbeni ellátásáról. A Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Mini bölcsőde telephelyén (4471 Gávavencsellő, Hősök tere 1.) integráltan látja el a 0-3 éves korig a gyermekek felügyeletét.

A Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Mini bölcsőde székhelyén (4472 Gávavencsellő, Petőfi utca 5.) a 4 csoportszobás óvoda épülete a mai kor szabályozási környezetének megfelelően épült, kielégíti azokat a követelményeket, amelyek a gyermekek óvodai neveléséhez szükségesek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása értelmében **egységes szabályozás** lép életbe a gyermekek napközbeni ellátására vonatkozóan.

A Gyvt.94.§ (3) és (3a) bekezdése szerint az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezernél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát, köteles működtetni.

(3a) Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42.§ (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

A Gyvt. 175.§ (5) bekezdése alapján a települési önkormányzatnak 2020. december 31-éig kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94.§ (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

Önkormányzatunk eredményesen pályázott két csoportszobás bölcsőde építésére, melynek munkálatai 2021. évben megkezdődtek. Ezzel az új intézményegységgel tovább bővül a bölcsődés korú gyermekek számára a napközbeni ellátások igénybevételeének lehetősége.

Településünkön működik mini bölcsőde, óvoda és általános iskola is, ahol a **bölcsődés korú, az óvodás és iskolás korosztály számára biztosított a napközbeni ellátás.**

Az óvoda két telephellyel működik a településen. Az **óvodába** járó gyermekek száma 2021/2022-es nevelési évben **119 fő**

- Hátrányos helyzetűek száma: 28 fő
- Halmozottan hátrányos helyzetűek száma: 20 fő
- Állami gondoskodás alatt álló: 8 fő
- Sajátos nevelési igényű: 8 fő

Mini bölcsődébe járó gyerekek száma 2021/2022-es nevelési évben: **8 fő.**

A gyermekek óvodába járása általánosságban jónak volt mondható, néhány gyermek kivételével. Sajnos többszöri felszólítás ellenére akadtak olyan szülők, akik nem jelezték, hogy gyermekük miért nem ment óvodába, ilyenkor az óvodapedagógusok ellátogattak a családhoz a hiányzás feltárása érdekében, valamint próbáltak hatni a szülőre, hogy tartsa be az óvoda házirendjét. Családlátogatásra az elmúlt évben 10 alkalommal került sor.

A védőnő többször is végzett fejtisztaság vizsgálatot- sajnos mindig akad olyan gyermek, akiben talál serkét vagy fejtetűt- ezt jelezték a szülőnek, kitisztítás után a védőnőnek megmutatták, ha rendben volt, igazolás után mehetett újra a közösségbe.

A családsegítővel az információcsere naprakész volt, a jelzés-visszajelzés, a kölcsönös tájékoztatás működött.

Óvodai szociális segítővel az információcsere folyamatos volt, heti rendszerességgel tájékoztatták egymást, szükség esetén közösen családot látogattak.

Az óvodában működő szabadidős programok 2021. évben:

• Autómentes nap	• Mikulás műsor
• Takarítási Világnap	• Kirándulás a Mikulás házához
• Népmese napja	• Mikulás ünnepség
• Állatok	• Jótékonysági bál
• Világnapja	• Adventi gyertyagyújtás
• Szüreti vigadalom	• Karácsony
• Tök jó hét!	• Egészség hét
• Márton nap	• Farsang
• Téltemetés, kiszézés	• Anyák napja
• Március 15.	• Gyermek hét
• Víz világnapja	• Közlekedj okosan!
• Húsvét	• Ballagás
• Tojásfa állítás	• Családi nap
• Föld Napja	

Az **általános iskolában** tanuló diákok száma a 2021. évi októberi statisztika szerint **315 fő** volt, ebből alsó tagozatos 162, felső tagozatos 153.

- Hátrányos helyzetű tanulók száma 87 fő
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma 63 fő
- Magántanuló 1 fő

A napközisek száma 94 tanuló, 5 csoport működött. A korrepetálásban részesített tanulók száma 45-50 volt, illetve voltak egy emberes gyermekek is. Erre fordított órák száma havonta: 20.

Az iskola fenntartója a Nyíregyházi Tankerületi Központ és 2017. január elsejétől a működtetője is ugyanez. Cigány kisebbségi oktatást is végeztek. Folyamatosan működött a kompetencia alapú oktatás.

A gyermekvédelmi munkát minden osztályfőnök lelkiismeretesen ellátta, melynek koordinálását az igazgató végezte. Az iskola mozgáskorlátozottak

számára járható, a bejárást rámpák segítik, a szintek között lift működik, mozgáskorlátozott mellékhelyiséggel rendelkezik minden szint.

Az iskolában működő szakkörök, táborok, szabadidős programok 2021. évben:

- Magyar és matek előkészítő – 2 csoport a két 8. osztályból szerveződve
- Dráma szakkör - felsőben 1 csoport
- Tömegsport – kézilabda, röplabda 23 fő
- Nyári tábor – Erzsébet napközis tábor -ingyenes
- Évek óta a mindenkori hetedikeseznek a HATÁRTALANUL kirándulás
- Művészeti iskola 3 csoport 35 fő
- ECDL előkészítő
- Tánc – 2 - 3. osztályban kötelező néptánc oktatás
- Minden évfolyamon matek szakkör
- 1-3. osztályig angol szakkör

Az iskolában működő prevenciós program a dohányzás megelőző program és a drogprevenciós program. Ezek online formában videók levetítésével valósultak meg, illetve a rendőrség tartott a felső tagozatban tájékoztatást.

Az iskolában észlelt problémák:

- A hiányzás egyre nagyobb problémát jelentett, egyes családok valamennyi gyereke esetében. A „beköltöző” családok jelentették a legnagyobb gondot, esetükben elég nehéz hatékony stratégiát kialakítani a hiányzás megfékezésére, illetve a magukkal hozott hiányzás tisztázására, kezelésére. Megnőtt a hiányzások száma, ez betudható a karantén helyzetnek, mivel egy-egy gyermek pozitív tesztje miatt az egész osztály karanténba kényszerült.
- Évről évre visszatérő problémaként jelent meg a tetvesség. Többnyire ugyanazon gyerekeket, családokat érintette.
- Elfordult az elhanyagolt külső, az évszaknak nem megfelelő öltözet, az elviselhetetlen szag. Azokban az osztályokban, ahol benn volt a kabát, ez fokozottabban jelentkezett. A tornafelszerelés hiánya egyre gyakrabban fordult elő, annak ellenére, hogy az iskola engedményeket tett az alsó tekintetében és biztosítja a fehér felsőt az arra rászorulóknak. Sok esetben a gyermek akkor sem volt hajlandó levetkőzni, ha volt felszerelése. Így történhetett meg, hogy buktak a tanulók testnevelésből.
- Magatartási problémák (káromkodás, trágár beszéd, verekedés, flegma viselkedés, sok esetben a pedagógusokkal szemben is). A maszkviselés szabályaira is egyeseket folyamatosan figyelmeztetni kellett.
- A mobiltelefonok használatát egyre lehetetlenebb törvényi szabályozás híján kordában tartani. Itt keményen megjelenik a szülő felelőssége, avagy felelőtlensége (engedékenysége). Fontosabb a telefon, mint az óra zavartalan rendje. Van egy pozitívuma is, mivel csak a szülő részére adható vissza a telefon, és azért rögtön megjelennek, így lehetőség nyílt a beszélgetésre más ügyben is. Itt kapcsolódna hozzá az érdektelenség a

szülő részéről. Sajnos a szülői értekezletek online formában facebook csoportban való tájékoztatásban, illetve telefonon történtek. Esetenként 3-4 szülő jelent meg osztályonként. Vonatkozik ez azokra a szülőkre is, akiket a gyermekvédelem, a gyermekjólét szorosabb kapcsolattartásra kötelezett az iskolával.

- Készületlenség, a zavartalan órai munkához szükséges felszerelés hiánya.
- Családi problémák, a szülők deviáns életmódja.
- Zaklatottság.
- Éhezés.
- Ízléstelen smink a lányokon, kihívó ruházat, a fiúkon a kirívó hajviselet.
- Dohányzás.
- A betegség miatti igazolások hiánya, illetve a karantén nem megfelelő kezelése.

Az iskolában működő szabadidős programok 2021. évben:

suli diszkó	havonta egy osztályprogram délután
Sportnap	Egészségnap
Farsang-osztálykeretben	Mikulás-délután (osztályfőnöki órán)
Krumplifesztivál	Sváb tábor
Erzsébet tábor (3 csoportban)	

A Kicsi Kincs Biztos Kezdet Gyerekház 2018. augusztus 31-től működik településünkön, 2019. szeptemberétől a Kápolna utca 3. szám alatti régi óvoda épületében. A 2021-ben regisztrált rendszeresen járó gyermek 4 fő, 2021. decemberében rendszeresen járó gyermek 14 fő. Rendszeresen járó az a regisztrált gyermek, aki az adott hónapban legalább 10 alkalommal megjelenik a gyerekházban.

A gyermekház egy szolgáltatás a 3 év alatti kisgyermeket nevelő családok számára, amely elősegíti a koragyerekkori esélyteremtést, illetve segít a gyermekeket érintő nélkülözés újratermelődésének megakadályozásában. Munkanapokon 08.00 – 13.00 nyitvatartás során ingyenesen igénybe vehető programokat és szolgáltatásokat biztosít mind a kisgyermek, mind pedig a szülei részére.

Fontos feladata a kisgyermekkel folytatott nevelő-fejlesztő foglalkozások mellett a szülővel történő kapcsolatteremtés, őszinte és építő jellegű beszélgetések kezdeményezése. Ez a tisztálkodás, az étkezés, a gyermekek életében a rendszerességre történő nevelési elvek betartása, valamint a helyes és tudatos gyermeknevelés szabályainak rögzítése. Természetesen ezek az alkalmak feltáró jellegűek is egyben a család életére vonatkozólag egyaránt.

Az alapszolgáltatások között szerepel: képesség-kibontakoztató foglalkozás, szülők számára gyermekfogadásra felkészítés, tanácsadás, munkaerő-piaci

foglalkoztathatóság javítása. Gyermek számára tizórai étkeztetés biztosítása. Együttműködés a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, óvodákkal, védőnőkkel, gyermekorvossal, civil szervezetekkel, rendezvények szervezése szülők, gyerekek részére. Fontos feladat az egészséges ÉNKÉP kialakítása, az önbizalom az önértékelés tudatosítása, a cselekvés fontosságának szerepe.

A látogató gyermekek mintegy 80%-a hátrányos helyzetű, ezen belül több, mint fele halmozottan hátrányos státuszú volt. Természetesen egész évben a gyerekház látogató gyermekek száma jóval magasabb volt. Az úgynevezett vendég gyermekek, akik elsősorban a szülők (anyák) képzésének időszakában vagy az idénymunka alatt jelentek meg az intézményben. Esetenként 20-22 kicsi is volt a foglalkoztató térben, mely a korosztály fejlődési szakaszait figyelembe véve hihetetlen energiát, odafigyelést jelentett a dolgozók számára.

A gyermek tisztasága, a napi fürdetés megléte, vagy hiánya, a ruházat állapota rögtön jelzi, hogy mi is történik otthon, főleg, ha a tapasztalás nem eseti, hanem ismétlődő. Az elmúlt évben ilyen negatív tapasztalat a „vendég” gyermekek fogadása esetében fordult elő két alkalommal, melyről a területileg érintett védőnő tájékoztatásra került.

Több esetben fordult elő a cumik, cumisüvegekre vonatkozó higiéniai hiányosságok észrevétele.

A gyermekek fejlődésének tükrében az elmúlt évben 4 gyermek korai fejlesztésére, illetve megfigyelésére kértek fel szakembereket (fejlesztőpedagógus, pszichológus, védőnők).

2021-ben nem történt olyan esemény, mely szükségessé tette volna a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak tevéleges közbelépését. A munkatársakkal ennek ellenére működő és jó volt a kapcsolat. Az információ csere, folyamatos tájékoztatás a problémát hordozó családokkal kapcsolatban folyamatos volt annak érdekében, hogy ezen nevelési/viselkedési normák megszűnjenek vagy legalább csökkenjenek.

A Kicsi Kincs Biztos Kezdet Gyerekház pályázati finanszírozása 2022. május 29- el lejárt. Az önkormányzat pályázott és nyert a gyerekház további működtetésére.

Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Család-és Gyermekjóléti Központ, Óvodai és iskolai szociális segítség 2021:

A köznevelési intézményekben folyó gyermekvédelmi munka erősítése és a tanulók veszélyeztetettségének megelőzése érdekében 2018. szeptember 1-jétől bevezetésre került az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. Az óvodai és iskolai szociális tevékenységet a család-és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai közé sorolja a jogszabály.

A szociális segítő szolgáltatás esetében érintett intézmények:

- Rakovszky Sámuel Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Mini Bölcsőde

Alkalmazott munkaformák:

tevékenység	összes tevékenység száma
konzultáció	40
óralátogatás	1
esetmegbeszélés, esetkonferencia	1
Jelzés fogadása	26
Delegálás	2
Megfigyelés	27
ruhaadomány	2

Az iskolai szociális segítő tevékenységének nagy részét a magatartásproblémák, igazolatlan hiányzások, valamint a szülői elhanyagolás miatti jelzésekkel kapcsolatos konzultációk tették ki. Komoly gondot jelentett a járvány miatti iskolai hiányzások nagy száma, hiszen emiatt tanulmányaikban lemaradtak a gyerekek. Az óvodai igazolt hiányzások is nagy mértékben emelkedtek. A szülőkkel főként a hiányzások miatt került sor telefonon történő beszélgetésre, mert ők a járványügyi intézkedések miatt az iskola épületébe nem mehettek be. Ez a helyzet jelentősen nehezítette a segítő szakemberek munkáját. Háttérbe kerültek a prevenciós foglalkozások, de igény szerint sor került tájékoztatásra, érzékenyítésre a gyermekek között. A pedagógusok készségesen tájékoztatták az iskolás és az óvodás gyermekekről is.

Iskola-egészségügy, védőnői szolgálat

Településünkön két vegyes háziiorvosi körzet működik. A két háziorvos a gyermekvédelmi értékeléshez beszámolóját benyújtotta. A háziorvosok által kiemelt problémák: az egészségügyi ismeretek hiánya, elégtelen, helytelen táplálkozás, nem megfelelő higiénia. Mindketten aktívan részt vesznek a prevenciós tevékenységben, kampányoltások előtt tanácsadással segítik a védőnők munkáját. Ugyancsak azonos a véleményük a gyermekek helyzetének javítása érdekében teendő intézkedésekkel kapcsolatban: anyagi és szociális helyzet javítása, egészségnevelés tantervbe integrálása.

Az I. számú védőnői körzetben gondozott családok száma 104, és 2021-ben 771 alkalommal végzett családlátogatást, a 0-7 éves korú gyermekek száma 146 fő; a II. számú védőnői körzetben a gondozott családok száma 130, családlátogatások száma 423, a gondozott gyermekek száma 165 fő.

Az I. számú védőnői körzet védőnője jelzést nem tett a gyermekjóléti szolgálat felé. II. számú védőnői körzet védőnője által 1 alkalommal történt írásbeli jelzés.

2021-ben 33 kismamát gondozott az I. számú védőnői körzet védőnője, melyből 13 esetben állt fent egészségügyi veszélyeztetettség, 3 főnél környezeti ok miatt volt szükséges nagyobb odafigyelés. A védőnő szervezi a házi orvosokkal a kötelező védőoltásokat, valamint a 7. osztályos lányok és fiúk részére ingyenesen igénybevehető HPV védőoltást. A II. számú védőnői körzetben 35 fő várandós volt ebből 2 fő fiatalkorú.

Az óvodában 2 havonta tisztasági vizsgálatot szükséges tartani, mivel a fejtetvesség rendszeres visszatérő probléma a közösségben.

A családlátogatások során sok probléma merül fel, melyre igyekeznek személyre szabottan megoldást találni.

4. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések megállapítása, tapasztalatai

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Ibrányi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály

A jelzőrendszer egyes szegmenseiben keletkező információk összeadódnak, teljesebb képet adva az érintettek helyzetéről és a lehetséges megoldásokról. A legfontosabb dolog, hogy az időben történő, hatékony segítségnyújtás alapja a jelzés megtétele és annak megfelelő fogadása. Ennek különösen akkor van jelentősége, ha súlyos krízishelyzetben, rövid idő alatt kell döntenie a beavatkozás módjáról, mértékéről.

Azt, hogy az államnak mikor van joga beleavatkozni a családok életébe nagyon nehéz meghatározni. A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer tagjainak a feladata észlelni. A különböző tagoknál – például köznevelési intézmények, egészségügyi dolgozók, rendőrség – többféleképpen értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát, emiatt másképpen és más időben észrevételezik. Viszont a jelzés megtétele kapcsán nincs mérlegelési jogköre a veszélyeztetés, bántalmazás súlyosságát tekintve a jelzőrendszer tagjainak, a gyanú esetén is kötelesek jelzést tenni.

A jelzőrendszer tagjainak kommunikációja, konzultációja elengedhetetlen, ennek megszervezése szintén a gyermekjóléti szolgálatokra hárul. A nem megfelelő kommunikációból eredő téves diagnózis növeli a gyermek veszélyeztetettségét, hátráltatja a terápiákhoz való hozzáférést. Téves diagnózis oka lehet szakmai hiányosság, tapasztalatlanság, információhiány, leterheltség, hibás szemlélet, a jelzőrendszeri tagok nem megfelelő együttműködése.

Az együttműködés szempontjából kiemelkedően fontos továbbá, hogy a jelzőrendszeri tagoknak kötelességük saját határaikon belül minden eszközt megragadni annak érdekében, hogy hassanak a családra, a gyermekekre, hogy a családi nevelés és gondozás a kívánalmaknak megfelelő legyen. Ha ez a ráhatás nem éri el a kívánt eredményt, akkor éljenek jelzéssel a gyermekjóléti szolgálatok felé, ahol rendelkezésre állnak a további eszközök a kiskorúak családban történő nevelésének elősegítésére.

A gyermek életét, testi épségét súlyosan veszélyeztető helyzetben haladéktalanul hatósági intézkedést kell kezdeményezni a gyermek védelme érdekében. Nagyon fontos megjegyezni azonban, hogy a hatósági intézkedés kezdeményezésén túl mind a jelzőrendszeri tagoknak, mind a jelzőrendszert működtető gyermekjóléti szolgálatoknak kötelességük a hatósági eljárás ideje alatt is kiemelt figyelemmel követni az érintett családot és törekedni az észlelt problémák enyhítésére.

A gyámhatóság amennyiben olyan szintű veszélyeztetettséget állapít meg, amely alapellátás keretén belül nem orvosolható, köteles a gyermeket védelembe venni. A védelembe vétel évenkénti felülvizsgálata is a különböző intézményekkel együttműködve történik.

Az Ibrányi Járási Hivatal gyámhivatala **védelembe vétel** tekintetében a 2021. évben 5 gyermeket gondozott, mely 2 családot érintett. 3 esetben került sor a védelembe vétel megszüntetésére, 4 esetben kerültek alapellátásból védelembe vétel keretein belüli gondozásba.

Súlyosabb veszélyeztetettség esetében kerül sor az **ideiglenes hatályú elhelyezésre**, ekkor már nem elegendő a családban nevelkedés segítése, ki kell emelni a gyermeket a családjából és biztosítani kell számára a megfelelő környezetet, erkölcsi normákat mintaként mutató formában. Ilyenkor figyelmen kívül kell hagyni a legfontosabb alapelvet a gyermek érdekében, ez a családban nevelkedés elve. Gávavencsellő tekintetében ideiglenes hatályú elhelyezésére 2021. évben nem került sor.

A **nevelésbe vétel** egy tartós gyermekvédelmi gondoskodási forma, melyre akkor kerül sor, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettséget alapellátással, védelembe vétellel már nem lehet megszüntetni. Ekkor a gyermek megfelelő gondozása a családon belül nem biztosítható. Gávavencsellő tekintetében 1 gyermek nevelésbe vételéről döntött a gyámhivatal.

Gávavencsellő esetében 2021. évben **családba fogadó gyámnál történő gyermekelhelyezés** nem fordult elő.

A szociális szakembereknek a gyermekeken kívül kiemelt figyelmet kell szentelniük ezen belátási képességükben kisebb-nagyobb mértékben csökkent személyeknek, hiszen mentális állapotuk miatt kiszolgáltatottá válnak, akár családtagjaik számára is.

A gyámhivatal törvényi kötelességének eleget téve 2021. évben 4 esetben kezdeményezett büntetőeljárást. 2 esetben kiskorú veszélyeztetésének, 2 esetben pedig egyéb, a kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja merült fel.

A gyámhivatal a 2021. év során tapasztaltak alapján úgy értékeli, hogy a szakmai együttműködés a Gávavencsellői Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatával példaértékű.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, feladatok, célok

Az átfogó értékelés alapján megállapítható, hogy mind a helyi önkormányzat, mind az egyéb – fent említett – személyek, szervek, szervezetek, intézmények lehetőségeikhez mérten igyekeztek eleget tenni a jogszabályokban előírt gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataiknak. Önkormányzatunk – anyagi lehetőségeihez mérten – igyekezett a gyermek és ifjúságvédelemre vonatkozó jogszabályokból adódó feladatait megfelelően szervezni és teljesíteni. A gyermekek rászorultságuk alapján a részükre szükséges segítséget, támogatást megkapták. A lakosság részéről e tekintetben kritikai észrevétel, elégedetlenség nem volt tapasztalható. A gyermekvédelemben érintett szakemberek együttműködése jónak mondható, javítani szükséges, munkájuk hatékonysága és színvonala magas, de nem dőlhetünk hátra. Az együttműködést szorosabbra kell fűzni.

A gyermekvédelmi feladatok ellátása érdekében szoros együttműködés alakult ki a gyermekvédelmi intézmények, nevelési-oktatási, egészségügyi és szociális intézmények között, mely kapcsolatot, éppen ezért tovább kell mélyíteni. A 2020-as év megtanította a jelzőrendszer tagjai számra, hogy egy olyan új kihívásnak kell eleget tenni, amely globális szinten sem fordult még elő soha. A Covid 19 járvány miatt meg kellett tanulni úgy felelősséget vállalni, segíteni a gyermekeket, családokat, hogy sok esetben a szakemberek nem lehettek jelen csak a technika segítségével tudtak kommunikálni. Meg kellett tanítani a családok és a gyermekek számára olyan higiéniai és távolságtartási szabályokat melyek nem csak saját életük és egészségük megőrzése miatt volt fontos, hanem a társadalom valamennyi tagját, rétegét érintette. Ez a munka nem ért véget, hiszen továbbra is óvatosságnak kell maradnunk.

A gyermekek védelmének, testi-, szellemi- és erkölcsi fejlődésük érdekében a jövőben is keresni kell a lehetőséget arra, hogy a jogszabályokban meghatározott, az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok biztosításához az anyagi feltételek megteremtésre kerüljenek.

Pályázati lehetőségek kiaknázásával el kell érni, hogy azon családok gyermekei is eljuthassanak kirándulni, táborozni, akiknek anyagi okok miatt erre nincs lehetőségük.

Karitatív szervezetek felkutatásával, alapítványok bevonásával segíteni kell, hogy a rászoruló családok gyermekei ruha-, és élelmiszeradományokban részesüljenek, egyetlen gyermek se éhezzen településünkön. A nevelési-oktatási

intézmények egyre inkább tapasztalják, hogy néhány szülő nem partner a gyermek nevelésében, oktatásában. Más normák az elfogadottak a családban és más az iskolában, óvodában. Ez gyakran vezet konfliktushelyzethez. Az elvárásaik is sokszor merőben ellentétesek ugyanazon gyermek irányában. A szülő nagyon sok esetben rosszul értelmezi a szeretetet.

A szülők és a nevelési-oktatási intézmények együtt gondolkodása érdekében meggyőző erejű felvilágosító munkával el kell érni, hogy az érintett szülők érezzék felelősségüket és belássák, hogy a gyermekvédelem, a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó szakemberek gyermekeik érdekében végzik tevékenységüket.

A társadalomban tapasztalható változások a településen élő gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémák esetében is szembetűnő, hogy a jól képzett és jó gyakorlati érzéssel rendelkező szakemberek képesek alkalmazkodni a változásokhoz, képesek tudásukat, empátiás készségüket annak érdekében kamatoztatni, hogy a környezetünkben felnövekvő gyermekek sorsát megfelelő módon előkészítsék, alakítsák. Azt azonban megállapíthatjuk, hogy a gyerek nevelésével kapcsolatosan is alaposan megváltoztak a mai elvárások, még a "problémamentes" családokban is nehéz a szülők számára egy ilyen gyorsan változó feltétel- és elvárásrendszerben kompetensnek lenni és jó döntéseket hozni az otthon maradás, gondozás, oktató intézményválasztás, fegyelmezés, táplálás, média használat stb. tekintetében. Egy fiatalnak nem csak az anyagi jólétet kell megteremteni, hanem az érzelmi háttérrel is. Távlati céljaik elérése érdekében továbbra is az e területen dolgozóknak össze kell fogniuk, minden alkalmat megragadva arra, hogy akár személyre szabottan, akár átfogó cselekvési program részeként formálják, neveljék a községünkben élő gyermekeket és szüleiket, hogy a felnövekvő korosztály testileg és lelkileg egészségesebb legyen.

Jogszabályi változások a 2021-es évben:

A Gyermekeink védelmében új informatikai rendszer, a GYVR-re vonatkozó rendelkezések 2020. július elsején léptek hatályba. A rendszerbe a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermekek adatait kellett rögzíteni. A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazat működésének átláthatósága, a hatékonyság javítása, a gyorsabb, hatékonyabb szakmai kommunikáció csökkentését szolgálta a GYVR bevezetésre került a gyermekjóléti alapellátásban is. 2021. március elsejétől léptek hatályba az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezések.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak bővítésére került sor a 17.§ (1) bekezdésének módosításával, mely a jelzőrendszer tagjait sorolja fel. Kiegészült a jelzőrendszer a jegyzővel, a büntetés-végrehajtási intézettel és a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőkkel.

A jogszabályi változások bemutatásának forrása az Emberi Erőforrások Minisztériumának 2020. februárjában közzétett tájékoztatója a Szocsv, a Gyvt, valamint ezen törvényekhez kapcsolódó vhr. 2021. évi módosításairól.

6. Bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság Nyíregyháza Rendőrkapitányság Ibrányi Rendőrőrs

Hivatalunk a bűnmegelőzés területén az Ibrányi Rendőrőrssel működik együtt. Az önkormányzatnak külön bűnmegelőzési programja nincs, de a jelzőrendszer ezen a területen is nagyon jól működik.

Kiskorú gyermekek által elkövetett bűncselekmény 2021-ben Gávavencsellőn nem történt. **A gyermekjóléti szolgálatok és Járási Hivatal részére,** amennyiben a gyermekkorúakkal szemben olyan jogsértés történik, amely alkalmas lehet bűncselekmény megállapításra, illetőleg gyermekkorú személyek szemtanúi, elszenvedői a családi vitáknak, **5 alkalommal** került sor értesítésre. Ezek alapján 1 eljárás indult kiskorú veszélyeztetés miatt, amely során végrehajtott eljárási cselekmények alkalmával nem volt bizonyítható a bűncselekmény elkövetése.

Az elkövetők és a sértettek aránya a következő volt:

	férfiak	nők	gyermekkorúak/ fiatalok
elkövetők	3	2	0/0
sértettek	2	3	2/0

Az elkövetők jellemzően férfiak, ritkább esetben nők – általában kiskorú veszélyeztetés esetében - a sértettek arányán is látható, hogy főleg a nők és a gyermekek sérelmére valósulnak meg a fenti bűncselekmények. Általában házasságban vagy élettársi kapcsolatban lévők követnek el egymás vagy gyermekeik sérelmére bűncselekményt. Más hozzátartozói viszonyban elkövetett bűncselekmény nem jellemző. **Időskorú sértett, elkövető nem volt.**

Elkövetett bűncselekmények:	
kiskorú veszélyeztetés	1
becsületsértés	1
vérfertőzés	0

könnyű testi sértés	0
magánlaksértés	0
súlyos testi sértés	2
garázdaság	0
kapcsolati erőszak	1
Összesen (bcs):	5

Családvédelmi koordináció:

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hkt.) 2. § (1) bekezdésében meghatározott szervek, személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik. 2020. január 1. napjától ezt a feladatot a települési önkormányzatok jegyzői látják el. A jelzés beérkezését követően a családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. (A bántalmazott jelzés hiányában is kérheti személyes meghallgatását.)

A bántalmazott védelme érdekében kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se lépessen kapcsolatba bántalmazottal.

A meghallgatás során tájékoztatni kell a bántalmazottat az alábbiakról:

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedések,
- a bántalmazottat megillető jogosultságok,
- a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszer és szolgáltatások,
- helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának,
- a hamis vád következményei.

A bántalmazott kérelmére a családvédelmi koordinációért felelős szerv gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A meghallgatás során a bántalmazót tájékoztatni kell a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről.

Mindkét felet tájékoztatni kell továbbá az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről.

A személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe kell foglalni, majd – a bántalmazott akaratának figyelembevételével – meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében.

Emellett a családvédelmi koordinációért felelős szerv az eljárásáról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

Lényeges kiemelni azt, hogy amennyiben a családvédelmi koordinációért felelős szerv – a települési önkormányzat jegyzője – eljárása során észleli, hogy a

hozzátartozók közötti erőszakkal gyermek is érintett – azt úgy kell tekinteni, hogy ő is veszélyeztetett, mintegy a bántalmazás ellene is irányul – úgy azt jeleznie szükséges a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatalnak a gyermek veszélyeztetettségnek vizsgálata, illetve az esetlegesen szükséges gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedés megtétele érdekében.

Ha bármely szerv vagy személy erre vonatkozó jelzést tesz, a családvédelmi koordinációért felelős szerv vagy a jelzőrendszer tagjaként megjelölt személy/intézmény kötelezettsége visszajelezni a megtett intézkedésekről és a gyermek érdekében hivatalból eljárni.

2021. évben összesen 5 esetben éltek jelzéssel családvédelmi koordinációs ügygel kapcsolatosan. A jelzések a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőrkapitányság Ibrányi Rendőrőrsétől érkeztek.

Bántalmazási ügyben 5 esetben indítottunk eljárást: 4 bántalmazó és 4 bántalmazott volt az ügyben érintettek száma. Mindegyik esetben házastárs/élettárs ellen irányuló cselekmények miatt jártunk el.

7. Az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A gyermekvédelmi törvény által meghatározott kötelező feladatokat az önkormányzat saját intézményei útján látja el, így nem történt feladatátadás civil szervezet részére. Itt kell azonban megemlíteni, hogy kiemelkedő a Gávavencsellőn működő Kézfogás Nyugdíjas Egyesület tevékenysége, hiszen a település oktatási és nevelési intézményeibe járó gyermekekkel az év minden szakaszában találkoznak, megtartják a jeles ünnepeket (tojásfa állítás, májusfa állítás, Mikulás ünnep, karácsony). Az óvodások és a tanulók rendszeresen látogatják a Szociális Szolgáltató Központ Idősek Klubját és zenés, verses műsoraikkal színesítik az idősebb generáció mindennapjait. Ebben nagy szerepet tölt be a Segítő Kezek Egyesület is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi átfogó értékeléséről szóló előterjesztést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Gávavencsellő, 2022. május 19.

Bakos Tóth Ildikó
jegyző

**Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzat
Képviselő-testületének
/2022. (.....) határozata
az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról szóló átfogó értékeléséről**

Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete

1.) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést **elfogadja**.

2.) Megállapítom, hogy a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer jól működik. Az észlelő és jelzőrendszer tagjainak fel kell vállalni a jelzési kötelezettséggel járó következményeket, mivel a gyermekvédelem, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében kell cselekedniük. A jelzőrendszer tagjainak feladata a prevenció, a veszélyeztetett gyermek feltérképezése, a problémák mielőbbi kezelése érdekében ugyanilyen színvonalú feladatellátás, törekedni kell a szorosabb együttműködésre.

Felelősök: gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai

Határidők: folyamatos

3.) A nevelési-oktatási intézményekben a veszélyeztetettség megelőzése érdekében továbbra is hangsúlyt kell fektetni a bűnmegelőzésből, áldozattá válás elkerüléséről szóló előadások tartására különös tekintettel a drogfogyasztásra és a fiatalokat mostanában érintő biztonságos internethasználatra.

Felelősök: nevelési-oktatási intézmények vezetői

Határidők: folyamatos

4.) Továbbiakban is el kell érni, hogy a szülők gyermekeiket időben a szükséges vizsgálatokra, védőoltásokra, szűrésekre elvigyék. A kötelezettségüket megszegő szülők figyelmét fel kell hívni a szülői gondoskodás, a vizsgálatok, oltások fontosságára.

Felelősök: jegyző, háziorvosok, védőnők

Határidők: folyamatos

5.) Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy valamennyi 3. életévét betöltött gyermek óvodába járjon, szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat munkatársai is segítséget nyújtanak az eredmény eléréséhez.

Felelősök: jegyző, óvodavezető

Határidők: folyamatos

6.) A hátrányos és halmozottan hátrányos mélyszegénységben élő gyermekek segítése érdekében törekedni kell arra, hogy a rászorulóknak minél gyorsabban és amennyiben indokolt természetben jussanak hozzá a lehetséges támogatásokhoz.

Felelősök: Családsegítő Szolgálat

Határidők: folyamatos

7.) Folytatni kell a Családsegítő Szolgálat által szervezett ruha és játékgyűjtő akciókat a rászoruló családok, gyermekek részére.

Felelősök: oktatási és nevelési intézmények vezetői, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Határidők: folyamatos

8.) Továbbra is növelni kell a napi háromszori étkezést igénybevevő tanulók számát.

Felelősök: oktatási és nevelési intézmények vezetői, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Határidők: folyamatos

9.) El kell érni, hogy minél több hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló vegye igénybe az iskolai szünetekben biztosított étkezést. A kötelező jogszabályi tájékoztatáson túl a nevelési-oktatási intézmények is hívják fel a figyelmet a szüneti gyermekétkeztetés lehetőségének igénybevételére.

Felelősök: jegyző, oktatási és nevelési intézmények vezetői, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Határidők: folyamatos

10.) Az ellátórendszer és így a jelzőrendszer tagjaként figyelembe kell venni és együttműködni a Biztos Kezdet Gyerekházzal.

Felelősök: jelzőrendszer tagjai

Határidők: folyamatos

11.) A Covid-19 világjárvány miatti megelőző intézkedéseket továbbra is érvényben kell tartani, valamint figyelemmel kell kísérni a járványügyi adatokat annak érdekében, hogy amint szükséges a megfelelő beavatkozó intézkedések megtörténjenek.

Felelősök: jelzőrendszer tagjai

Határidő: folyamatos

Felkéri a jegyzőt gondoskodjon az átfogó értékelés Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály részére történő megküldéséről.

Határidő: 2022. május 31.

Felelős: jegyző

A határozatról értesülnek:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály (4400 Nyíregyháza, Kereszt utca 9.)